

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/36892,Konferencja-Jedyna-taka-uczelnia-miedzy-Berlinem-a-Wladywostokiem-KUL-w-realiach.html>
20.04.2024, 08:15

Konferencja „Jedyna taka uczelnia między Berlinem a Władystokiem. KUL w realiach systemu komunistycznego (1944-1989)” - Lublin, 20-21 października 2016

Konferencję naukową „Jedyna taka uczelnia między Berlinem a Władystokiem. KUL w realiach systemu komunistycznego (1944-1989)” otworzył w czwartek razem z rektorem KUL prof. Antonim Dębińskim prezes IPN Jarosław Szarek. Przypomniał, iż Katolicki Uniwersytet był zawsze azylem wolnej myśli i prawdy.

- To tu w czasach PRL znajdowali schronienie i mogli kontynuować naukę oraz pracę ludzie wyrzucani z innych uczelni - mówił prezes IPN. - Jednak - jak podkreślił dr Jarosław Szarek - przed uczelnią nadal stoją wielkie wyzwania - zadania na kolejne 100 lat. - To tu, jak mówił patron uczelni Jan Paweł II, trzeba wyraźnie odróżniać dobro od zła i kształtować sumienia. Uniwersytet nie może służyć jedynie zdobywaniu wiedzy i profesjonalnych umiejętności - stwierdził prezes IPN.

Instytut Pamięci Narodowej jest współorganizatorem dwudniowej konferencji, podczas której naukowcy debatowali m.in. o roli, jaką odegrała ta wyjątkowa katolicka uczelnia w czasach komunizmu, i o prześladowaniach, jakie dotykały jej naukowców czy studentów.

Wśród prelegentów znaleźli się: dr Marek Lasota z IPN, który przedstawił relacje władz komunistycznych z Kościołem katolickim, oraz prof. Jan Żaryn z UKSW, który mówił o stosunku Episkopatu Polski i kardynała Stefana Wyszyńskiego do uczelni.

Jak Urząd do Spraw Wyznań traktował Uniwersytet - przypomniał dr hab. Konrad Białecki (UAM, IPN), a o działaniach Służby Bezpieczeństwa, inwigilującej pracowników oraz studentów KUL, mówił dr hab. Adam Dziurok (UKSW).

W piątek uczestnicy konferencji wygłosili prelekcje dotyczące m.in. relacji uczelni z zagranicą i życia studenckiego na Uniwersytecie w czasach PRL.

KUL jest najstarszą uczelnią wyższą w Lublinie. Został założony w 1918 r. z inicjatywy ks. Idziego Radziszewskiego, rektora Akademii Duchownej w Petersburgu. Uważał on polski katolicyzm za powierzchowny, wymagający odrodzenia, był przekonany, że to konieczne dla utrzymania niepodległości Polski. W 1920 r. uczelnia uzyskała własną siedzibę - gmach

przy Alejach Racławickich. Przed wybuchem II wojny światowej kadra naukowa KUL liczyła 67 osób, a studentów było niespełna 1,5 tysiąca.

Niemcy zajęli KUL w 1939 roku na szpital wojskowy. Profesorów i studentów spotkały represje, majątek uczelni zniszczono albo zrabowano. Działalność została reaktywowana po wyzwoleniu Lublina spod okupacji niemieckiej w 1944 r. Na KUL napływała młodzież z całej Polski, w 1951 r. było tu już ponad trzy tysiące studentów.

Ponad 20 lat katedrą etyki KUL kierował Karol Wojtyła, późniejszy papież Jan Paweł II.

PLIKI DO POBRANIA

[Zaproszenie z programem konferencji \(pdf, 175.28 KB\) 20.10.2016 17:15](#)